

Dopamine Transporter-scan (DAT-scan) 78.017N

Jan Yperman Ziekenhuis • Briekestraat 12 • 8900 Ieper
www.yperman.net • 057 35 35 35
info@yperman.net •

Uw behandelende geneesheer heeft u verwezen voor een hersenscan op de afdeling Nucleaire Geneeskunde van het Jan Yperman Ziekenhuis te Ieper. Deze folder geeft u desbetreffende informatie over de voorbereiding en de uitvoering van het onderzoek.

De informatie in deze folder is van algemene aard. Dit wil zeggen dat het onderzoek meestal wordt uitgevoerd zoals het hieronder beschreven staat. Er zijn altijd uitzonderingen. Dan wordt het onderzoek aan uw situatie aangepast.

Het onderzoek:

Er zijn geen laboratoriumonderzoeken (bloedanalyses) of radiologische onderzoeken (CT of NMR) die de diagnose van Parkinson met zekerheid kunnen bevestigen, alhoewel ze soms richtinggevend zijn. Daarom blijft bij sommige patiënten twijfel bestaan. Alleen een isotopisch onderzoek op de dienst Nucleaire Geneeskunde kan deze twijfel doen verdwijnen: een **dopamine transporter scan**. Na inspuiting van een zeer specifiek product worden de transporters van dopamine in de bepaalde kernen in de hersenen weergegeven.

dopamine transporter scan bevat joflupaan (123I) dat wordt gebruikt als hulpmiddel bij het identificeren van condities in de hersenen. Het behoort tot een groep geneesmiddelen die 'radiofarmaceutica' worden genoemd, die een kleine hoeveelheid radioactiviteit bevatten. Het product verspreidt zich via het bloed door het lichaam. Het verzamelt zich in een klein deel van de hersenen. Veranderingen in dit deel van de hersenen doen zich voor bij: parkinsonisme en dementie met Lewy-body's. Bij parkinsonpatiënten is de activiteit in de diepe zones van de hersenen asymmetrisch verminderd. Zo kan de klinische diagnose worden ondersteund.

Dit onderzoek is tamelijk duur en wordt enkel uitgevoerd ter bevestiging van de diagnose van Parkinson. Dat is slechts bij een minderheid van de parkinsonpatiënten noodzakelijk. Een dopamine transporter scan wordt doorgaans maar één keer uitgevoerd, bij het stellen van de diagnose. De scan wordt niet gebruikt om de ontwikkeling van de ziekte na te gaan.

Voordat de patiënt de dopamine transporter scankrijgt toegediend, zal de arts vragen of hij/zij de druppels Lugol heeft ingenomen die werden voorgeschreven door de neuroloog. Daarna volgt de injectie, gewoonlijk in een ader in de arm of hand. Na een 3 tot 6 uur volgt de scan.

Tegenindicatie:

- Als u zwanger bent of denkt te zijn, kan het onderzoek niet doorgaan. Een ongeboren kind wordt liever niet aan straling blootgesteld.
- Het geven van borstvoeding moet tot 24 uur na het onderzoek worden uitgesteld.
- Bij jodiumallergieën bij andere bestanddelen van de Dat-scan.
- Opmerking:
Een dopamine transporter scan wordt afgeraden bij kinderen of adolescenten en mensen met matige of ernstige problemen met hun nieren of lever.

Vorbereiding:

- De dag VOOR het onderzoek, de dag VAN het onderzoek en nog DRIE DAGEN ERNA moeten 30 druppels lugol (jodiumrijk) worden ingenomen door de patiënt. Dit voorkomt ophoping van radioactiviteit in de schildklier.

- Voor de dopamine transporter scan mogen bepaalde medicijnen tijdelijk niet worden ingenomen. De neuroloog deelt de patiënt mee welke dit zijn. → Deze medicijnen of stoffen kunnen de wijze waarop de dopamine transporter scan werkt, beïnvloeden.

Kleding:

Kledij is toegelaten, enkel de bril moet worden uitgedaan.

De dag van het onderzoek:

U laat patiëntenklevers maken aan de receptie.

U volgt route 78 - Dienst Nucleaire geneeskunde (indien opgenomen brengt de verpleegkundige u ter plaatse). De nucleair verpleegkundige neemt u mee naar het injectielokaal en legt 'het waarom en het verloop' van het onderzoek uit en vraagt uw toestemming. Dit vooraleer het radiofarmacon wordt toegediend.

Het onderzoek bestaat uit twee delen:

1. Het inspuiten van een kleine hoeveelheid radioactieve tracer in een bloedvat in de arm / hand.
2. De hersenscan

Inspuiting:

Het onderzoek begint met het toedienen van een kleine hoeveelheid radioactieve tracer in een bloedvat. Die inspuiting dient om van de hersenen een reeks foto's te maken: het product wordt namelijk opgenomen in de hersenen en datgene dat niet wordt opgenomen zal via natuurlijke wijze het lichaam verlaten (uitgescheiden via urine). Het product dient minimaal 3 uur in te werken. U krijgt een uur meegedeeld waarop u dient terug te komen om de foto's te laten maken. Het middagmaal mag worden gebruikt.

Ambulante patiënten kunnen gewoon naar huis na de inspuiting en keren terug op het afgesproken uur. Indien ze wensen hier te wachten, kan dit in onze wachtzaal. Gehospitaliseerde patiënten kunnen terug naar de kamer.

Hersenscan:

U moet zich op het meegedeelde tijdstip aanmelden op de dienst Nucleaire Geneeskunde (route 78). Nu wordt de hersenscan gestart. Bij de foto's ligt u op uw rug op een onderzoektafel met uw hoofd in een speciale hoofdsteen. De hoofdsteen voorkomt dat u uw hoofd beweegt. Tijdens het foto's maken, draaien er twee camerakoppen vlak langs uw hoofd. Het is belangrijk dat u zo stil mogelijk blijft liggen. Het onderzoek duurt ongeveer 35 minuten. Daarna wordt de kwaliteit van de opname beoordeeld: zowel het stilligen als het duidelijk in beeld gebracht worden van alle delen van de hersenen.

Totale duur van het onderzoek:

Het onderzoek duurt in zijn totaliteit 40 minuten.

Na het onderzoek:

Na de afloop van het onderzoek kunt u terug naar de verpleegafdeling.

Op de dag van het onderzoek (na injectie radioactieve stof) is het aangewezen direct contact met kleine kinderen te beperken. M.a.w. niet langdurig een kind dragen, op de schoot nemen of knuffelen.

U kunt wel met kinderen in één ruimte verblijven. Afstand houden zorgt voor een belangrijke reductie van de stralingsbelasting. Binnen de 24 uur is de radioactieve stof uit het lichaam verdwenen.

Bijwerkingen:

- Deze stof veroorzaakt bijna nooit allergische reacties.
- Vaak voorkomende bijwerkingen (die minder dan 1 op de 10 personen beïnvloeden) zijn:
 - Hoofdpijn
 - Duizeligheid (vertigo)
 - Verhoogde eetlust
 - Kort irriterend gevoel dat lijkt op mieren die over uw huid kruipen

Resultaat van onderzoek:

De beelden worden na het onderzoek bewerkt en beoordeeld. Het resultaat wordt zo snel mogelijk meegedeeld aan de behandelende geneesheer.

Contact:

Wordt het U toch nog niet helemaal duidelijk of hebt U nog andere zorgen, aarzel dan niet om contact op te nemen met het secretariaat van de dienst Nucleaire Geneeskunde (057/357410). Het secretariaat is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 7u15 tot 16u30. Let wel, de dienst is gesloten op woensdagnamiddag.

Nuttige informatie:

Het product wordt volledig terugbetaald, maar enkel onder volgende voorwaarden:

- Alleen als de neuroloog of neuropsychiater het onderzoek voorschrijft en gebruik maakt van het correcte aanvraagformulier tot terugbetaling.
- Alleen als het een volwassen patiënt betreft.

Het onderzoek mag nog nooit eerder terugbetaald zijn

Verhindering/afsprak verzetten:

Indien u uw afspraak niet (tijdig) kunt nakomen, informeer de afdeling Nucleaire Geneeskunde zo snel mogelijk (uiterlijk 24u voor de afspraak). Het radioactieve product wordt speciaal voor u klaargemaakt.

Datum onderzoek:

Tijdstip injectie:

Tijdstip scannen:

Dienst Nucleaire Geneeskunde • route 78
Secretariaat Nucleaire Geneeskunde • 057 35 74 10
secnucl@yperman.net • www.yperman.net